

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
 Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
 Wersja arkusza: **SG**

Z.05-SG-20.01
 Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2020
CZEŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○■	B	C	■
----	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Opiekunka zaobserwowała, że podopieczna od dłuższego czasu ma zaburzenia snu, nadmiernie poci się, drżą jej ręce, jest pobudzona nerwowo, a ponadto ostatnio schudła. Objawy te mogą świadczyć

- A. o zapaleniu wątroby.
- B. o chorobie wieńcowej.
- C. o niewydolności nerek.
- D. o nadczynności tarczycy.

Zadanie 2.

U podopiecznego wystąpił nagle bardzo silny, piekący, ściskający ból zamostkowy, któremu towarzyszyła duszność, kołatanie serca, osłabienie i lęk. Wymienione objawy mogą sugerować wystąpienie u podopiecznego

- A. ataku astmy.
- B. zawału serca.
- C. udaru mózgu.
- D. zapalenia płuc.

Zadanie 3.

Opiekunka zaobserwowała, że po wizytach bezrobotnego i nadużywającego alkoholu wnuka podopieczna jest wylękniona. Ostatnio zauważyła również duży siniak na prawym ramieniu podopiecznej. Zaistniała sytuacja może świadczyć o przeżywaniu przez podopieczną problemu

- A. bezrobocia.
- B. alkoholizmu.
- C. ubóstwa w domu.
- D. przemocy w rodzinie.

Zadanie 4.

Podopieczny na początku choroby Parkinsona może mieć problem

- A. z szybkim wykonywaniem ruchów.
- B. z rozpoznawaniem bliskich osób.
- C. z zapamiętywaniem słów.
- D. z wyrażaniem uczuć.

Zadanie 5.

Podopieczny podczas każdej wizyty opiekunki podkreśla swoje wcześniejsze osiągnięcia i zasługi, domaga się uwagi i pochwał. Zachowanie podopiecznego może świadczyć o niezaspokojonej potrzebie

- A. uznania.
- B. samorealizacji.
- C. przynależności.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 6.

Osoba niedosłysząca będzie miała problem

- A. z odbiorem głośnej muzyki.
- B. z załatwianiem spraw w urzędach przez Internet.
- C. z porozumiewaniem się w hałaśliwym pomieszczeniu.
- D. z samodzielnym robieniem zakupów w supermarkecie.

Zadanie 7.

Opiekunka zauważyła, że podopieczna bardzo lubi dzieci. Spacerując w pobliskim parku szybko nawiązuje z nimi kontakt i prowadzi rozmowy. Opiekunka nawiązała kontakt z opiekunem koła wolontariatu działającym w pobliskiej szkole i przy jego pomocy zorganizowała odwiedziny dzieci u podopiecznej. Którą metodę pracy wykorzystwała opiekunka?

- A. Pracy z grupą.
- B. Projektu socjalnego.
- C. Organizowania środowiska.
- D. Pracy z indywidualnym przypadkiem.

Zadanie 8.

Opiekunka opracowując indywidualny plan pomocy i opieki, powinna dokonać analizy możliwości i ograniczeń podopiecznego na etapie

- A. zbierania danych o podopiecznym.
- B. sporządzania diagnozy opiekuńczej.
- C. dobierania metod pracy opiekuńczej.
- D. określania celów pracy z podopiecznym.

Zadanie 9.

U podopiecznego występuje niedowład połowiczy prawostronny i afazja ruchowa. W planie pomocy opiekunka powinna w szczególności uwzględnić:

- A. organizację czasu wolnego, spotkań towarzyskich, zajęć sportowych.
- B. prowadzenie edukacji zdrowotnej i zajęć logopedycznych, organizowanie grup wsparcia.
- C. przygotowywanie posiłków, wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych, wspomaganie w nauce nowego zawodu.
- D. pomoc w czynnościach dnia codziennego, wspomaganie w zajęciach rehabilitacyjnych i zajęciach logopedycznych.

Zadanie 10.

Którą formę komunikacji alternatywnej może zastosować opiekunka w pracy z osobą z uszkodzonym słuchem?

- A. Język migowy.
- B. Alfabet Lorma.
- C. Alfabet Braille'a.
- D. Słownik Makaton.

Zadanie 11.

Którą z podanych informacji powinna zawierać wypełniona karta pracy opiekunki?

- A. Dane osobowe opiekunki.
- B. Zakres pracy opiekunki.
- C. Kwalifikacje opiekunki.
- D. Czas pracy opiekunki.

Zadanie 12.

Opiekunka włącza podopiecznego w proces opieki zgodnie z jego możliwościami. Postępując w ten sposób z podopiecznym, przestrzega zasady

- A. akceptacji.
- B. poufności.
- C. obiektywizmu.
- D. indywidualizacji.

Zadanie 13.

Opiekunka zorientowała się, że podopieczny widzi przedmioty i ludzi, którzy nie istnieją w jego otoczeniu. Podopieczny jest przekonany o realności tych doznań i uzewnętrznia swoje projekcje relacjonując je opiekunce. Tego typu objawy mogą świadczyć

- A. o manii.
- B. o omamach.
- C. o urojeniach.
- D. o natręctwach.

Zadanie 14.

Podczas spożywania posiłku podopieczna zadławiła się kęsem pokarmowym. Nie może mówić, pokazuje ręką na szyję. Jej twarz staje się sinoczerwona, słychać świszczący oddech. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. polecić podopiecznej uniesienie rąk do góry i oklepać plecy.
- B. ułożyć podopieczną w pozycji Trendelenburga i wezwać pogotowie ratunkowe.
- C. położyć podopieczną na plecach i podać wodę do picia, a gdy nie ma efektu zastosować chwyt Rauteka.
- D. pochylić podopieczną do przodu i wykonać uderzenia w okolicę międzyłopatkową, a gdy nie ma efektu zastosować chwyt Heimlicha.

Zadanie 15.

W trakcie trwania toniczno-klonicznego napadu padaczkowego u osoby podopiecznej opiekunka powinna

- A. podać podopiecznej do picia wodę i wezwać pogotowie ratunkowe.
- B. poprosić o pomoc kogoś z rodziny i przenieść podopieczną na łóżko.
- C. przykryć podopieczną kocem i przytrzymać kończyny w czasie trwania drgawek.
- D. pozostawić podopieczną w zastanym miejscu i zabezpieczyć jej głowę przed urazem.

Zadanie 16.

Jeżeli podopieczna zjadła kolację o godzinie 17.00, to jej kąpiel opiekunka powinna zaplanować najwcześniej o godzinie

- A. 17:30
- B. 18:00
- C. 18:30
- D. 19:00

Zadanie 17.

Podmywając podopieczną na basenie, opiekunka powinna zacząć mycie od

- A. wzgórka łonowego w kierunku odbytu.
- B. odbytu w kierunku wzgórka łonowego.
- C. wewnętrznej powierzchni prawego uda w kierunku odbytu.
- D. wewnętrznej powierzchni lewego uda w kierunku wzgórka łonowego.

Zadanie 18.

Do umycia włosów podopiecznemu leżącemu w łóżku opiekunka powinna między innymi przygotować: wianenkę do mycia włosów, wiadro, grzebień, szampon oraz

- A. podkład nieprzemakalny, 4 małe ręczniki, odżywkę do włosów.
- B. 2 podkłady, 1 duży ręcznik, odżywkę do włosów.
- C. podkład płócienny i jednorazowy, 3 ręczniki.
- D. folię ochronną, 2 ręczniki, 2 dzbanki.

Zadanie 19.

W celu zapobiegania skutkom długotrwałego unieruchomienia w postaci wystąpienia odleżyn u podopiecznego leżącego opiekunka **nie powinna**

- A. natłuszczać miejsc narażonych na odleżyny.
- B. stosować pościeli z naturalnych materiałów.
- C. stosować pościeli ze sztucznych materiałów.
- D. lekko masować miejsc narażonych na odleżyny.

Zadanie 20.

W celu zahamowania rozwoju stanu zapalnego, zmniejszenia bólu i obrzęku stawu skokowego opiekunka powinna zastosować zabieg przeciwwzapalny w postaci

- A. termoforu.
- B. kataplazmu.
- C. okładu zimnego.
- D. okładu rozgrzewającego.

Zadanie 21.

Do wykonania zleconego przez lekarza okładu ciepłego opiekunka powinna przygotować rękawiczki jednorazowego użytku, serwetę ochronną, miseczkę z wodą o temperaturze pokojowej, gazik, szpatułkę oraz

- A. spirytus salicylowy, 2 flanelki, 2 ceratki, opaskę dzianą.
- B. spirytus salicylowy, 1 flanelkę, 2 ceratki, opaskę elastyczną.
- C. wazelinę, 70% alkohol etylowy, 1 flanelkę, ceratkę, opaskę dzianą.
- D. wazelinę, 70% alkohol etylowy, 2 flanelki, ceratkę, opaskę elastyczną.

Zadanie 22.

Przygotowując leki doustne do podania podopiecznemu, opiekunka powinna:

- A. umyć ręce, przygotować leki i ich dawkę zgodnie z zaleceniem lekarza.
- B. zadbać, by podopieczny był na czczo, przygotować dawki leków zgodnie z zaleceniem lekarza, dokładnie sprawdzić nazwy leków.
- C. umyć ręce, sprawdzić termin ważności leków, przygotować leki i ich dawkę zgodnie z zaleceniem lekarza, trzykrotnie sprawdzić nazwy leków.
- D. zapytać podopiecznego, jakie leki przyjmuje, w jakiej dawce, ile razy dziennie, sprawdzić termin ważności leków, przygotować wodę do popicia leków.

Zadanie 23.

Opiekunka powinna poinformować osobę podopieczną, że nocna i świąteczna opieka zdrowotna, to świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej udzielane od poniedziałku do piątku w godzinach

- A. od 22:00 do 8:00 dnia następnego oraz całodobowo w każdą sobotę i niedzielę.
- B. od 22:00 do 6:00 dnia następnego oraz całodobowo w każdą sobotę i niedzielę.
- C. od 18:00 do 6:00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.
- D. od 18:00 do 8:00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Zadanie 24.

Opiekunka powinna poinformować podopiecznego, że w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia uzdrowskawe leczenie sanatoryjne dla dorosłych trwa

- A. 14 dni.
- B. 21 dni.
- C. 28 dni.
- D. 30 dni.

Zadanie 25.

Ćwiczenia ramion wykonywane samodzielnie przez osobę podopieczną bez użycia przyrządów, urządzeń i bez pomocy opiekunki to ćwiczenia

- A. bierne.
- B. oddechowe.
- C. czynne wolne.
- D. czynne z oporem.

Zadanie 26.

Drabinka sznurkowa (rehabilitacyjna) zamocowana przy łóżku podopiecznego służy do

- A. ułatwienia siadania osoby podopiecznej w łóżku.
- B. przemieszczania siedzącej osoby podopiecznej z łóżka na fotel.
- C. pionizacji osoby podopiecznej z niedowładami kończyn dolnych.
- D. utrzymywania kończyn osoby podopiecznej w określonym położeniu.

Zadanie 27.

Opiekunka przygotowując podopiecznego chorego na cukrzycę typu pierwszego do samopielęgnacji powinna zwrócić szczególną uwagę na omówienie zagadnienia dotyczącego codziennej

- A. pielęgnacji stóp.
- B. toalety jamy ustnej.
- C. zmiany bielizny osobistej.
- D. zmiany bielizny pościelowej.

Zadanie 28.

U podopiecznego, który prowadzi niezdrowy tryb życia, lekarz zdiagnozował początki choroby niedokrwiennej. W ramach przygotowania podopiecznego do samoopieki, opiekunka poinformowała go, że zachowania najbardziej sprzyjające rozwojowi tej choroby to spożywanie posiłków

- A. niskokalorycznych, duża aktywność fizyczna, stres.
- B. ubogich w białko, mała aktywność fizyczna, niedobór snu.
- C. wysokokalorycznych, palenie papierosów, mała aktywność fizyczna.
- D. ubogich w węglowodany proste, palenie papierosów, duża aktywność fizyczna.

Zadanie 29.

Osoba ze złamaniem panewki stawu biodrowego, w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego będzie potrzebowała pomocy

- A. w sprzątaniu mieszkania.
- B. w sporządzaniu listy zakupów.
- C. w planowaniu budżetu domowego.
- D. w opłacaniu rachunków przez Internet.

Zadanie 30.

Do czyszczenia wnętrza lodówki i czajnika elektrycznego opiekunka powinna użyć roztworu wody

- A. z octem.
- B. z amoniakiem.
- C. z szarym mydłem.
- D. z alkoholem etylowym.

Zadanie 31.

Planując posiłki osobie chorej na cukrzycę, opiekunka powinna wiedzieć, że produkty **nie zalecane** w diecie dla tej podopiecznej to:

- A. chleb razowy, ogórki, maślanka, cielęcina.
- B. grube kasze, owoce cytrusowe, jogurt naturalny, królik.
- C. chleb pszenny, frytki, serki topione, karkówka wieprzowa.
- D. makarony razowe, pomidory, twaróg półtłusty, pierś z indyka.

Zadanie 32.

Osobę wymagającą całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, należy poinformować o możliwości

- A. zamieszkania w mieszkaniu chronionym.
- B. umieszczenia w domu pomocy społecznej.
- C. udziału w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej.
- D. udziału w zajęciach środowiskowego domu samopomocy.

Zadanie 33.

Opiekunka podczas wykonywania toalety ciała podopiecznego stale przebywającego w łóżku powinna mieć założone

- A. okulary i czepek ochronny.
- B. fartuch jałowy i ochraniacze na buty.
- C. rękawiczki jednorazowe i fartuch ochronny.
- D. rękawiczki jednorazowe i okulary ochronne.

Zadanie 34.

Opiekunka stwierdziła, że po opłaceniu stałych opłat podopiecznej zostaje niewielka kwota, która ledwo wystarcza na zakup artykułów spożywczych. Podopieczna nie może liczyć na pomoc finansową rodziny. Sytuacja ta świadczy

- A. o braku zaradności podopiecznej.
- B. o trudnej sytuacji społecznej podopiecznej.
- C. o trudnej sytuacji materialnej podopiecznej.
- D. o braku zainteresowania rodziny sytuacją podopiecznej.

Zadanie 35.

46-letni podopieczny z zaburzeniami psychicznymi w okresie remisji choroby czuje się samotny, pragnie kontaktów z innymi ludźmi, ponadto chciałby rozwijać swoje zainteresowania kulinarne. Opiekunka może mu zaproponować ubieganie się o udział w zajęciach

- A. świetlicy środowiskowej.
- B. domu pomocy społecznej.
- C. uniwersytetu trzeciego wieku.
- D. środowiskowego domu samopomocy.

Zadanie 36.

Które formy spędzania czasu wolnego powinna zaproponować opiekunka 40-letniej podopiecznej chorej na reumatoidalne zapalenie stawów w okresie przewlekłym choroby?

- A. Zajęcia na siłowni, szycie maskotek, spotkania w klubie seniora.
- B. Ćwiczenia ogólnokondycyjne, gry stolikowe, spotkania ze znajomymi.
- C. Zajęcia na siłowni, trening umiejętności praktycznych, spotkania z rodziną.
- D. Treningi wytrzymałościowe, wyszywanie, spotkania w świetlicy środowiskowej.

Zadanie 37.

Opiekunka pracująca z podopieczną z otyłością i nadciśnieniem tętniczym krwi w celu poprawy kondycji fizycznej podopiecznej powinna zaproponować jej

- A. spacer po parku.
- B. zajęcia na siłowni.
- C. wspólne planowanie zakupów.
- D. pogadankę na temat zdrowego stylu życia.

Zadanie 38.

Opiekunka przygotowując zajęcia z ludoterapii dla osoby dorosłej, powinna zgromadzić

- A. płyty CD i filmy.
- B. bębny i tamburyna.
- C. gry stolikowe i puzzle.
- D. aparat fotograficzny i kamerę.

Zadanie 39.

Urządzenie rozpoznające kolory (tester kolorów) to pomoc techniczna ułatwiająca samodzielny dobór garderoby osobie

- A. z miopią.
- B. niewidomej.
- C. niesłyszącej.
- D. z tetraplegią.

Zadanie 40.

Podopieczny w początkowym stadium demencji lubi codziennie wychodzić do sklepu po świeże pieczywo. Nie zawsze pamięta drogę powrotną do domu. Jak w tej sytuacji powinna zachować się opiekunka?

- A. Sama robić zakupy podopiecznemu.
- B. Przekazać informację o problemie sąsiadom.
- C. Zaopatrzyć podopiecznego w opaskę identyfikacyjną.
- D. Pilnować, by podopieczny nie wychodził sam z domu.